

אהל רחל

יוצא לאור לעילוי נשמת

מרת רחל לוי בת תמרה ז"ל

נלב"ע ט' אדר ב' התשס"ה

נשא תשפ"ב

דעתד חשובה לנו r0548474308@gmail.com

כה תברכו את בני ישראל (ו כג)

מאי מברך, אמר ר' זירא אמר רב חסדא אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו לברך את עמו ישראל באהבה (סוטה לט).

בספר **כבוד חכמים** -קאליש (מאמר פח) בנוסח ברכת כהנים שמברכים לברך את עמו ישראל "באהבה" כבר הלכו בו נמושות למצא דבר חפץ מה ראו על ככה ומה הגיע להראשונים אשר טבעו מטבע זאת בברכת כהנים לברך את עמו ישראל "באהבה", על איזהו יסוד קבעו לומר באהבה, מה שלא מצינו בשום ברכה אחרת.

ותירץ ע"פ המג"א א"ס ק"ח סקי"ח את מקורו הערה מזוה"ק שאמרו כל כהן דלא רחים לעמא או עמא לא רחמין ליה לא ישא את כפיו.

ועדיין יפלא איזהו מקור יש לזה בתוה"ק.

ותי' הנה בש"ס חולין (מט) איתא שרבי ישמעאל כהנא (ר' ישמעאל בן אלישע הכה"ג) מפרש דמה שנאמר בפרשת ברכת כהנים "ואני אברכם" הכוונה שעי"ז שהכהנים מברכים את ישראל הקב"ה מברך את הכהנים.

נמצא לפי פ"י הזה הכהנים כשמברכין את ישראל מלבד שהם מקיימין מצוה אחת ממצוות ה' עוד הובטח להם מתן שכרם בצידם שה' יתברך יברכם עבור זה. ואפילו לר"ע דדריש "ואני אברכם" שהקב"ה מסכים לברכה ההיא, עכ"ז גם לדעתו כהנים ג"כ מתברכים מכח הבטחת ה' של "ואברכה מברכך".

ממילא בין לפי דרשת ר"י בין לפי דרשת ר"ע, הכהן המכוון בברכת כהנים מהות המצוה ופעולה היוצאת ממנה גם יחד, שמקיים מצוות ה' ועוד מקבל ברכה מפה קדוש של ה' יתברך ויתעלה, ממילא עושה מצוה הזאת באהבה רבה בלב שלם ובנפש חפצה. ולצורך כוונה הזאת הוטבע כל זה בנוסח הברכה. לברך את עמו ישראל "באהבה" כלומר שתדעו פועל יוצא מברכה הזאת, ובכוונה הזאת תברכו אותם.

בקובץ **זכור לאברהם** מתרץ ע"פ מה דאיתא בסוטה (לח:) אמר ריב"ל אין נותנין כוס של ברכה אלא לטוב עין שנאמר "טוב עין הוא יבורך" (משלי כב) אל תיקרי יבורך אלא יברך.

ומבאר המהרש"א וע"כ לא תנתן הברכה אלא לטוב עין, כי ברכת המברך תחול כפי כוונת המברך, והוא כוונת ברכת כהנים "לברך את עמו ישראל באהבה" דהיינו בכוונה בעין טובה ורצון בלב.

בספר **באר שבע** (סוטה מ.) מפרש נוסח הברכה "באהבה" ע"פ המדרש (תנחומא ורבה)

כתיב "אמור" בכתיב מלא אמר להם הקב"ה לא מפני שאמרתי לכם שתהיו מברכין את ישראל תהיו מברכין באנגריא ובבהילות אלא תהיו מברכים אותם בכוונת הלב כדי שתשלוט הברכה בהם. ולפי"ז מפרש "באהבה" בכל הלב.

בספר **בנין אב** -בקשי (ח"ו) מביא כי בתורה נזכרה ברכת כהנים לראשונה בהדיא בפרשת נשא (במדבר ו כג – כז).

אולם עוד קודם לכן מצינו שבירך בה אהרן הכהן את ישראל וזאת בפרשת שמיני, ביום חנוכת המזבח, כאשר שרתה השכינה על משכן העדות.

עם ירידת אהרן מעשיית הקרבנות נאמר (ויקרא ט כב) "וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם" ופרש"י: ויברכם – ברכת כהנים, יברך יאר ישא.

הרמב"ן על אתר עמד על הקושיא שבדברי רש"י, שהרי נוסח זה לא נמסר עד פרשת נשא, שבחומש במדבר, וכיצד א"כ בירך בו אהרן כבר בהקמת המשכן.

מתרץ הרמב"ן כי ברכה זו נבעה מן השמחה הנשגבה בשעת הקמת המשכן, שמחת השראת השכינה וקבלת הקורבנות ברצון.

לאור הדברים, אומר הבנין אב, יש להבין באר היטב את תורף ההוראה שבציווי "כה תברכו". הוי אומר כדוגמת ומעין הברכה הראשונה שבשעת חנוכת המזבח, מה זו בשמחה, באהבה ובטוב לבב אף לדורות כן.

בספר **עין אליהו** כתב ע"פ דברי המדרש (במדבר רבה פ' ג') כל מקום שנאמר "אני" הוא לשון שמחה וחובה, ולכן דרשו את הכתוב "ואני אברכם" שהקב"ה מתאוה לברכת כהנים.

בספר **בנייהו** (ר"ה לה) שואל מה הטעם שיכולים הכהנים לברך את ישראל בכמה מיני טובה בבת אחת, כי הרי בברכת כהנים יש הרבה ברכות – שמירה, עושר, מזונות, חכמה ושלוש, ואנן קיי"ל אין שואלים (מבקשים) ב' מיני שאלות בבת אחת מן השמים.

ותי' כתבו המפרשים אם האדם עובד את ה' מאהבה יוכל לשאול כמה שאלות בבת אחת.

ובזה פי' מאמר התנא כל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה, דהיינו לומד לשמה שלא ע"מ לקבל פרס, א"כ נמצא הוא עובד מאהבה, ועי"כ זוכה לדברים הרבה בתפילתו שיוכל לשאול שאלות הרבה בבת אחת על כמה מיני טובה וחיים.